

הצבי ודודק

יול ע"י מוסדות קוסון בארצות
בנשיאות ארמור שליט"א
בני ברק - נבטע זאב

גליין מס' 21 • שנה א'

בס"ד • פרשת פנחס תשפ"א

דברי תורה מאת ח"כ ארמור שליט"א

שלא נזכר שמו של יעקב הוא מפני שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם, כמו"ש בקהלם אל תחד כבודי, וזוהו שמאן יעקב להזכר על קהלם ראייה ברורה שלא היה כונתם לשם שמים, וז"ש כאן לפיכך יחסו הכתוב אחר אהרן, פי' שאם לא היתה כונתו לש"ש בודאי לא היה נזכר שם אהרן עליו כיון שהיה אוהב שלום ורודף שלום ולא היה רצונו שיוזכר שמו על המחלוקת, וזוהו שהזכיר הכתוב יחוסו אחר אהרן מוכח שכונתו לש"ש קנא קנאת ד'.

את בריתי שלום. ו' קטיעא, רמז שאעפ"י שפנחס הציל את כלל ישראל בקנאו וכו' וניתנה לו כהונת עולם, אבל לא הוא הקנא' יהיה מנהיג ישראל אלא יהושע הנקרא ריש קטיעא כמו"ש בגמ' (סוטה לה) שהמרגלים טענו כנגדו דין ריש קטיעא ימלו. ורש"י פי' לפי שלא היו לו בנים נקרא קטיעא, ובערוך פירש שאותו יו"ד משמו קטיעא כי נקרא הושע וחסר הי"ד, ועי' מהרש"א. ולפי"ז י"ל דלכן נכתב כאן ו' קטיעא שראשו יו"ד לרמז שיהושע הנקרא ריש קטיעא והיו"ד בראשו הוא יהיה מנהיג ישראל.

הנני נותן לו את בריתי שלום. הוא"ו קטיעא, י"ל רמז דהנה אמור חז"ל (וזה"ל ח"ב ק"ב ע"א) פנחס זה אליהו, והוא אליהו מלאך הברית, ואיתא במדרש (ולקוט ק"ך ע"א) שהוא בא לכל ברית מילה. ולכן הו' קטיעא לרמז על כריתת העילה היינו בריתו של אע"ה, וזהו את ברית" שלום.

תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל. לאלקיו פירש"י בשביל אלקיו כמו המקנא אתה לי (מבשר יא טז), קנאתי לציון (מזרח זב טז), צ"ב למה הוזקק להביא ראיות לזה פשיטא שקנא בשביל אלקיו. יש לבאר עפ"י דברי האור החיים הק' (היוס יבאר דחילולא ט"ו תמוז) לעיל בריש הפרשה וז"ל, שהיתה הפעולה בשביל כבודו לבד ולא לאמצעות שום דבר זולתו, וזו היא מצוה שלימה אשר יתבצעה בה ד' יותר מכל אשר יעשה האדם עכ"ל. וז"ש כאן אשר קנא לאלקיו, פירוש התורה מעידה עליו שהיתה קנאתו בלתי לד' לבדו בלא שום פנייה. וז"פ רש"י כמו המקנא

אהרן היינו שלא זו היתה כונתו לבל יבזוהו אלא קדשו וטהור בנו של אהרן וכל מעשיו קנא קנאת ד' טהורה.

עניי'ל, דבאמת לא היתה כונתם של שבטי י"ה לבזותו ח"ו, אדרבה, נתכוננו לשבח את מעשהו, רק התעצבו אל לבם למה זה לא קמה בהם רוח קנאה לעשות כמעשה פנחס, ואמרו האין זכה דייקא זה ששרשו מעובדי ע"ז ועלה ונתעלה למדרגת מקנא קנאת ד' צבאות במסירות נפש ואנחנו עמדנו מנגד, אין זה אלא מפני שדמו דם רציחה מירושת אבותיו שפיטמו עגלים לע"ז לפיכך בא לו הדבר בנקל להרוג נשיא בישראל. והנה נמצא שמתוך שבחו באו לידי גגותו, לפיכך בא הכתוב לספר בשבחיו שלא כן הוא אלא מצד קדושתו כן בנו של אהרן קנא כן קנא וכו' עשה את מעשיו.

פנחס בן אלעזר וכו', פרש"י ראייתם בן פוט"י זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשיא בישראל. לכאורה מאי נפק"מ זה שהרג דוקא נשיא, די בזה שהרג נפש מישראל. וי"ל דהם רצו להוכיח שהוא מורגל מעובדי ע"ז באשר להם יש ענין דוקא בזבח מפוטם וכדברי חז"ל בגמ' (ע"ז דלז) המקדש בפרש שור הנסקל מקודשת, בפרש עגלי עבודת כוכבים אינה מקודשת, איבעית אימא סברא א' בעית אימא קרא, איבעית אימא סברא גבי עגלי עבודת כוכבים ניחא ליה בנפחיה פרש"י שהוא נראה שמן לכך חייל שם איסור עבודת כוכבים על הפרש. והנה פנחס הרג נשיא שבט מישראל, וטענו נגדו למה הרג דייקא נשיא הרי הרבה חטאו בשיטים ולא הרגם, וזוהו שבחר דוקא נשיא ולא אחד מישראל חשדו בו שכיוון לע"ז לפיכך בחר לו קרבן שמן נשיא בישראל ואין כונתו לשם שמים כלל.

פנחס בן אלעזר בן אהרן, וברש"י לפי שהיו השבטין מבזין אותו הראיתם בן פוט"י זה וכו' לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. צ"ב מה חידש בזה שיחסו אחר אהרן הלא אז ידוע לכל ואין עוררין על כך. י"ל בפשיטות ע"ד שאמרו חז"ל בפרשת קרח דכתיב (מבשר טז א) קרח בן ציהר בן קת בן לוי ומה

פנחס בגימ' ב"ן יוס"ף, רמז למ"ש חז"ל (ב"ב קט): דאימיה מיוסף. גם גימ' א"ל קנא הו"ה, וז"ש בקנאו את קנאת'.

פנחס בן אלעזר. הנה בגמ' (סוטה כב) אמרו הצבועין שדומין לפרושים שעושין מעשה זמרי ומבקשים שכר כפנחס עיי"ש. וצ"ב מה כונתם בזה ולמה נקטו לשון עושין מעשה זמרי דייקא וכו', ורש"י פירש שהם רשעים ומבקשים שיכבדו אותם כפנחס, וגם זה עדיין אינו מספיק דלפי"ז הול"ל שהם רשעים ומבקשים כבוד כאילו היו צדיקים אבל מה שייכא מעשה זמרי להכא.

וי"ל דהנה פנחס קנא לד' ועשה מעשה קנאות לשם שמים, וזמרי בעשותו מעשה נבלה היה גם הוא מכריז שהוא עושה לשם קנאות וכדאמרו חז"ל (סנהדרין פב) ויקרב אל אחיו את המדינית, נתקבצו שבטו של שמעון וכו' ואמרו אנו ידונין במיתה ואתה יושב ושותק וכו' אמר למשה זו אסורה או מותרת, אם תאמר אסורה בת יתרו מי תתיר לך, פי' כאילו בא למחות על מעשה משה שהתיר לעצמו לישא מדינית וגרם חרון אף ונזופה על ישראל, והיה משתמש ברמיה זו כדי למלאת תאוות. וזהו עושה מעשה זמרי, היינו ממלא תאוות בשאט נפש גניבה רציחה וכו"ב, ומבקש שכר כפנחס באמרו שמעשה קנאות הוא עושה כפנחס.

פנחס בן אלעזר וכו', פירש"י לפי שהיו השבטים מבזין אותו וכו'. תמוה למה ביזו אותו אחרי שעשה מעשה קידוש ה' ומסר נפשו למען קדושת ישראל. וי"ל שהיה זה התנצלות מצדם, דלכאורה תמיה עליהם היאך לא קם אחד מן השבטים וקנא לד' כנגד זמרי. אך הענין שהם סברו שרק פנחס ראוי לזה מכיון שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז, ומאחר שהחטא בשיטים היה כדי להביא את בחורי ישראל לעבוד ע"ז כפירש"י, ע"כ עליו דייקא הוטל לתקן חטא זקנו שעבד ע"ז, ולכן מסר נפשו על הדבר ולטובת עצמו כיוון, וז"ש הראיתם בן פוט"י זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז וכו' פי' נתנית טעם בניהוחא דלפיכך הלך והרג וכו', אבל אכחזו מה לנו להתעסק בזה. ע"כ יחסו ותורתו הוא

עובדות והנהגות מרבתינו הקדושים מקאסאן וצוק"ל

מנהגי בין המצרים [ח"ב]

[ח"ב]

ת. אף שכל שבתות השנה עבר בינו האור מלא באש קודש
כל השבת קודש, אבל השבתות של בין המצרים היו גבוה אצל
גבוה בעבודת הקודש בבחינת מצרים עמיקתה לאיגור רמא
ברום המעלה (ומנו שכתוב בספרים **נאור ומשע** ברינו בין המצרים ומבוא דברי רינו
בספרים אור מלא ימות מיחם), ובפרט שעיר ערית השתקן ליל שבת
ואחר כך בשלח הפירות, והיו מגביה ומעלה עמו את הנחשים
ועשיריות והתשבותות וקורקים ממש עיון עלם הבא.

ט. מורגלא היה בפומיה בכל עת (וכמוהו בדיווי חק' בספרי הגיל') שהשבתות האלו הם הממתיקים הדינים של ימי החול אשר התגלות השכינה ב"ה הוא בהם בהסתר, וקדושת ושמירת השבת הוא תיקון אל השני החטאים, חטא העגל וחטא לשון הרע, שבלגלג נחרבו שני בתי המקדש, יר ציון שיבנה במהרה בימינו אמן.

י. בשלש שבתות הללו בסעודת היום אחר אמירת התורה זמור בעצמו הפיוט שמו מפארים, כל שבעת החרוזים כמו שהם במחזור ליום שני של ראש השנה.

יא. במוצאי שבת בסעודת מלווה מלכה שרו גם היטו אדיר איום ונורא בצר לך'ך אקרא, שלא זמרו אותו רק בימי בין המצרים.

יב. בשבת מברכים חודש אב, אמר: ראש חודש מנחם אב, ותיבת אב היה מבטא כמו שמבטאין אב (במקץ, שהוא במבטא של חולם קטן) ולא אמרו אב הרחמים.

יג. סיפר הרה"ח מוה"ר ר' שמואל צבי בערקאוויטש, בשם אביו הרה"ח מוה"ר ר' יעקב בערקאוויטש ע"ה שמשם בקדוש, פעם כשחיה רבינו שבת בן המצרים בעיר אחת, חלל שבת אחר ערבי השלחן יצא אנ"ש החסידים וביאו לחסות בצל קורתו ברקיע כנהוג, הרב מרא דאתרא שאל לרבינו היתכן בימי בן המצרים לרקוד, - השיב לו רבינו בדרך חצות, הלא שבת היא מתנה (בדאיתא בבבא ד טו א), ובמתנה ליכא דינא דבר מצרא.

בין המצרים (אִיכָה א) כל רודפי"ה רודפי י"ה מבקשי ד' השיגוהו
בין המצרים. וז"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת
לחוסים ב"ך הם כ"ב ימי בין המצרים, נגד בני אדם, פ"י היפך
ממה שנראה לבני אדם שהם ימים שפלים ונמוכים אלא
אדרבה בימים אלה יכולים לפעול טובה יותר מכל ימות השנה.

פרקי אבות

והיו מתאבק בעפר רגליהם והיו שותה בצמא את דבריהם (פ"א מ"ד), ענין עפר ואבק הוא גורם השתדלות, וכמו כן ענין הארץ, וכמו כן העפעפים מעשי הרוב או מרבית האומות ואין התהליך עומד על דברי רבו אפ"כ היו מתאבק בעפר ולמים תנין דבריהם כן אין אדם עומד מיד לעצת רבו. וכן היותה בצמא את דבריהם כשואדם צמא מאוד שותה אפילו מים שאינם עריבי לו כ"כ.

עשה לך רב וקנה לך חבר (פ"א, צ"ח) ביאור למה שנה אצל חבר לשון קנין, והמפרשים ביארו דיש לקנותו בממון, וקשה דאי"כ אינו חבר אמיתי אלא אהבה התלויה בדבר ואינה מתקיימת. וז"ל דהנה חברים נאמנים פירושו דאפילו אם אידע שעשה אחד מהם דבר שאינו לרווח כל רעהו, לא כי הכעיסו, עם כל און מקפיד חברים עליו ואינו נמנע חבלי האהבה גלל כן אלא מעביר על פשעו, וכמו"ש ועל כל פשעים תכסה אהבה (משלי יב), ופעמים אף שגנרו לו נזק על דיו אעפ"כ אינו משלך חבר אמיתי רעים, וענין זה הוא מחיי הרעיות הנצרך לשלם עבור חבר אהבה. ויבזה נבזה הקנין, ובלא תשלום או אין סופה לתתמים. וז"ש ויגנה לך חבר.

עוד יש לומר, ע"ד שפירש"י בפרשת בשלח עה"פ עם זו קנית (שמות טו טז), חבת משאר אומות כחפץ הקנוי בדמים יקרים שחביב על האדם. וז"ש וקנה לך חבר, שלא יזוז מלחבבו כדבר הקנוי בדמים יקרים.

תורתן של אבות

דברי תורה מרבותינו הקדושים זיע"א

ובהגיע אח"כ חדש אלול בחי' עשיה כנ"ל הנה יצורף הע' של ר"ת עשיה לתיבת ר"ש הנ"ל ומתהווה שע"ר לדופקי בתשובה עיי"ש.

והנה מבואר בזהר הק' (ראה פי' שישכח'אמור' א' מאמר א') אשר חדשי ניסן איי' סיון נפל בגורלו של ענקב, ותמוז בא אלול נפל חלקו של עשו, והנה זה ח' לשמחה לעשו שגפ' אלול חדש אלול חלקו ולא יהיה יכולת ביד ישראל לעשות תשובה קודם בא יום ה' הגדול והנורא ראש השנה, ועשה יעקב אדני' כמו מלחמות בתחבולות החממה עד שלקח אלול מידו של עשו והכניו והזמינו לישראל לתשובה ועי'ו מתמלקים הדינים של תמוז בא, וזה יצא הכתוב אל' אלהי' א"ת ב"י ישראל פ'י שלא היה כלי' ח"ו לחדש אלול אל' נצרך ה'דלות ושע' דמי' א"ת ב"י ישראל לעשו, רק אדרבה נשע' דל' פתוח' לשבים ושע' לדופקי בתשובה והוא בחלקנו ונחלתנו והבן, הרחמן יחפון לנו ימים האלה לימי ששון ושמחה ורוח טוב, ויעזרו לנו לפניו בכל לב באמונ' אמו' (אור אלהי)

פנחס בן אלעזר וכו'. מבודרש (בפ"ר ס"א) אומר הקב"ה בן אלעזר וכו' שיתול שכרו. נ"ל להנהגה נאמר לק"י חסד כי אתה תשלם לאישי מעשהו וכו' (תהלים ס"ב ז'), דקשה ומהו החסד, אך הפירוש הוא אם עושה האדם המצווה על ידי סיעתא דשמיא, אף על פי כי ישולם לו שכרו כאלו היה מעשהו בלי סיוע של מעלה, והנה בכאן בפנחס תלבש בו נשמת נדב ואביהו, על כן נתכנה ונקרא אהרן הכהן, וזהו בעניטו קצתה בלבובשו כי עדיין בן אלעזר, וכו' שה"ש פנחס בן אלעזר כן אהרן הכהן השיב את מותו וכו', רצ"ל אותו הפנחס שהוא עתה בן אהרן הכהן, היה עדיין כשר בן אלעזר כשהשיב את החימה, אם כן אינו נקרא בן אלעזר כשהשיב שכרם מצד החסד, רק בדיו הוא שיתול שכרו. (צנזר זמלה)

פרקי אבות

כ"ל ישראל י"ש לה"ם חל"ק לעול"ם
הב"א. גימ' תש"ז, השב"ת, שהוא בגימ' א"ל
אדון ע"ל כ"ל המעשי"ם, כטעם מעין עולם
הבא יום שבת מנוחה. (בני שלשים)

כתב הרע"פ (פ"א כ"ד) כל התנאים הנזכרים בפרק זה זוג זוג, הראשון מהם נשיא והשני אב"ד, וכתב התו"ט עדע ימיחם לא היה מחלוקת בישראל והיה דבר אחד לזוג ובנימין התחילה מחלוקת והיו לשני ראשים. והנה דבריו ז"ל הם כהלכתא בלא טעמא, אבל סוד ז"ל ליראיא, דהנה בתורה יש עניינים מצד החסידים וצמד הגבורות, והנה בדעת עיטרא דחסידים ויעטרא דגבורות הם ביחד כאחד, אבל כשתפושטין החו"א מן הדעת הנה כל אחד הוא מדה מיוחדת, והנה בדורות הראשונים היו יכולין להעלות הכל אל הדעת ולא היה מחלוקת, והיה הראש הדור ג"כ אחד, כשהגיע זמן הדורות הנזכרים, הנה נתהוו מחלוקת, וזה מכשיר מצד החסידים וזהו פוסל מצד הגבורות, אבל אלו ואלו דברי אלקים חיים במקומם וישרים אחד, ע"כ נתהוו בין ראשי הדורות, ונשיא מצד החסידים ואב בית דין מצד הגבורות, ודברים אלקים חיים, והשם טוב יכפר בעדנו. (קטסימא מרביא)

הַנֶּנִּי נֹתֵן לְךָ בְּרִיתִי שְׁלוֹם וְחַיִּיתָ לִּי בֹי,
וְיִשְׁמַע מִלְּךָ בָּרָא הַלֵּלָא, וְהוּא עִפְ"י מִשְׁפִּירֵשִׁי
עַמִּי שֶׁ"ל הַמַּתִּירָא כָּלֹו דּוֹחַק רְגְלֵי הַשְׁכִּינָה
וְעַמִּי שֶׁ"ל בְּרִיתִי מִיָּנִי, דְּקִטָּה מִה מִיָּנִי לֹו, וְתִרְעִינִי
יִדְּוֹעַ שֶׁהַמַּתִּירָא מִרְבָּה מַחְלֻקֹת כִּמּו בִּקְרָח
וְאִין לֹו הַתְּחַבְּרוּת וְאִין הַשְׁכִּינָה שׁוּרָה בִּישְׂרָאֵל
כְּאִשָּׁה כְּבָאדוּחַת, וְעִפְ"י הַמַּתִּירָא דּוֹחַק רְגְלֵי
הַשְׁכִּינָה מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֵנָּה יִדְּוֹעַ דְּמַתְּנָה קִבְּרָא אִישׁ
חֶסֶד וְהִינֵי מִשּׁוֹם שֶׁהִיא צִרְיָן לְהִיּוֹת בְּאִבְהָה
וְאִוָּחֶה עִם כָּל יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁמְקַבְּרִין קִרְבָּנָה דְּשִׁלּוּחַ
שֶׁל אִם כְּמוֹתוֹ, וְעִפְ"י כְּשֶׁהַבְּטִיחַ לְפָנֶיךָ עַל
הַהֲוֹלָה וְהַכְּתוּב יִיחֹס מִמַּתְחִילָה הִיּוּ הַשְׁכִּינָה
מִבְּזִין אוֹתוֹ וְלִשְׁעָה תִּרְוּמוֹם וְנִגְדֵּל, וּמִדְּבָרָה
מִדְּבַר שְׁלֹא יִשׁוּם אֶל לְבֹו שׁוּם גִּיאוֹת וְאִ"כּ יִחַל
עֲבֹודוֹתֵי כִּי לֹו יִיחֹס לֹו הַתְּחַבְּרוּת, וְלִכְּנָן לֹו
מִתְחִילָה בְּרִית שְׁלוֹם וְאִבְהָה וְרִיעוּת וְאִחִי"כּ יִהְיֶה
נִכּוֹן בִּידֹו כְּהוֹנֵת עוֹלָם.

וְעַל לִפִּי רֹב הַשָּׁנִים קוֹרִין פֶּרְשֵׁה אֲזַן הַמִּצְרִים
כִּי פָנָח חָם אֵלֶיהָ וְאִמְרוּ בְּגִל' (ועתה יח' מ"ו) שֶׁאֵין
אֵלֶיהָ בֹּא כו' רַק לַעֲשׂוֹת שְׁלֹם שְׁנֵי אֲנָמֵר הַשִּׁבִּי
כִּי אֲבוֹת כו' וְהִינִי לִפִּי שְׁאֲמֹר בְּגִל' שֶׁנִּי
שִׁיחָה בִּי וְהִרָא וְגַמ' מִפְּנֵי מַה חֲרִיב מִפְּנֵי אֵין
שְׁנֵי אֵין וְעִדְדִין הוּא מִרְקָד בֵּינֵינוּ, וְכִבֵּר הָאִרְכִּי
חֲכִיל' בִּקְלוֹט עַל הַשְּׁלֹם שְׁהוּא עֵינֵךְ קוֹם
הַעוֹלָם וְאֵם אֵין שְׁלֹם אֵין כְּלֹם כְּנִי' עוֹשֶׂה
הַשְּׁלֹם וְבוֹרֵא הֵכֶל, שְׁהוּא תִּמְרָם אֵם אֵין שְׁלֹם
אֵין רַעַת ת"ל עוֹשֶׂה שְׁלֹם וְבוֹרֵא רַע, וְאֵל כִּי מִי
שֶׁמִּחֲזִיק בְּמַחְלֹקֶת הוּא בּוֹרֵא בְּרַע שְׁהוּא הַיִּפְּךְ
שֶׁל הַשְּׁלֹם, אֵין אִמֵּת שֶׁאֵין אִדֵּם רֹאא הוּא לַעֲצֻמּוֹ
וְכֹל אֲדָמָה אֵין שְׁלֹם רַק חֵמֶל לַמְלַמָּה
שֶׁחֲבוֹרֵי מִקְפָּח פְּרֻנְסֵתִי, יִ' הִצִּיח' טַמְטָא אֵין
הַעֲיִינִים אֲבָל יִ' הָאֵדָם לַחֲשׂוֹ הַפֶּסֶד מִצּוֹה
כְּנֻגָּה שְׁכֵרָה שֶׁאֵם יִכְנִיעַ עֲצֻמֹּת לְחִבְרֵי וְיִרְבֵּה
בְּשִׁלּוֹם כִּדְמִצְיוֹ גָּבִי יִ' עַם הַטֶּבֶח [יִצְחָק י"ב], נִמְצָא
הַזֶּה גּוֹרֵם הַעֲרָת הַשְּׁחִינָה וְקִיּוּבוֹ הַגּוֹזֵל
כִּנְל', וְזוֹ הֵנָּה עַל הָהִירִים גִּלְגִּי מִבְּשֵׁר הוּא
הַבְּשׂוּרָה מִשְׁמִיעַ שְׁלֹם, וְעַל מִבְּשֵׁר טוֹב וְיִשׁוּעָה
יִ' הַשְּׁלֹם הוּא הַיִּמָּן מִן הָעֵץ שְׁדוּחָה לִּי הָרַעַת
וְכִי הַפּוֹרְעֵנוּת הוּא מִרְקָד אֵלֶיךָ שְׁהוּא
זֶמֶן לְהַעֲרִיט הַשְּׁחִינָה כִּנְל', (נִרְאָא וְהִסְתָּא)

ברית"י שלו"ם. מספרו תתקצ"ח מספר
מכוון רופ"א חול"י עמ"ו ישראל"ל, בעבור שפנחס
עצר המגפה מעל ישראל והמשיך רפואה וחיים.

(בני שלשים)

ופנחם בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב
את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את בני
קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני
ישראל בקנאתי. הנה עפ"י הרוח קורין פ'
פינחס בתוך ימי בני המצרים, ובודאי רמז בדבר.
ונראה לפרש הקרא בעניני ימי בני המצרים
בתקדם מה שכתוב בספרה"ק בני יששכר
(ספארי) הדנה ע"ה הארז"ל מובא
במגילת אשר השם אדנ"י במילואו כזה אלו
דלת"ת נ"ן וי"ד הוא ב"ב אותיות, בכל חשב מאיר
דלת אחד, מגיע לתמוז את ד' ולבא את ל' הרי
ד"ל, כל אלו ה' חודשים המה דל"ם בעוה"ר,
ולחשב אלול מגיע אות' ת' ממילא פתח צורף
אליהם אלול המהווים דלת"ת כמורה לשבס,
ועוד זאת הדנה בס' יצירה חוש ראייה לתמוז
חוש שמיעה לבא עשייה לאלול, ראה ראה
שמיעה המתייחסת לתמוז בא ראשי תיבותיה
חתורן ר"ת ע"כ נקראו אלול חודשים שיה"ם

מראש צורים אראנו

תולדות אבותינו ורבותינו הקדושים זיע"א

הרבי, והיכן אתה מניח, הצבעתי על מקום הנחתם, אז נגש הרבי אלי והחל לצבט את זרועי בחזקה על הקיבורת ועל כל צביטה וצביטה חזר ושואל, כאן אתה מניח, כאן הנך מניח (זא ליסוס ד' תפילין) וכך עשה כמה וכמה פעמים, אני השבתי הן, הן, אח"כ אמר לי סע לבינת לשלום ויהיה טוב. בהגיע מועד הגיוס באתי לצבא כפי שנקבע, תיחקר הולבשת מדי חייל והוכנסי למחנה.

למחרת בבוקר גיליתי כי ידי השמאלית במקום הנחת התפילין התנפחה באופן מבהיל מאוד, נגשתי מיד לרופא המחנה, גם הוא נבהל ולקחני אל רופא מומחה בדקו מה פשר הנפחות, הרופא המומחה בדק והחליט כי זו מחלה חמורה שאין לה תרופה אלא לקטוע את כל היד. באותו מעמד קראו לרופא הצבאי הראשי, גם הוא אחר בדיקה הצטרף להחלטה שיש לקטוע את היד, אולם מיד הוסיף ואמר הרי ניתוח זה כרוך בהוצאות גדולות ומדוע נעשה זאת כאן על הוצאות הצבא, שלחו אותנו לביתו ויבצע את הניתוח בבית חולים על חשבוננו, הצעתנו נתקבלה ומיד נשלחתי לביתו ממוחזר. בבואי הביתה החלטנו ליסוע תיכף שוב לקאסאן, נכנסנו אל הרבי ולבקשתו הראיתי את ידי הנפוחה שהיתה עוד במצב חמור, הרבי אמר לי עד תלאה סע לבינת לשלום, קח תפוח אדמה חתוך אותו לחתיכות ותרחיץ אותם על שיהיו חמים מאוד ואז תניח חתיכות אלו על ירך הנפוחה, כן תעשה שלשה ימים ותעלה כל ארובה. כמובן שכך עשיתי וכאשר אמר הרבי כן היה, ידי שבה ונתרפאה לגמרי כבראשונה.

כאשר סיים בעל העגלה את סיפורו הזה תוך כדי נסיעה פנה אל הנוסעים ואמר, אמרו אתם בעצמכם אם כזאת קרה אותי עם הרבי מקאסאן האם אקח מכם חסידי קאסאן שכר עבור הנסיעה.

סיפר הרב ר' חיים יצחק געלמאן ע"ה מישוב אלשושיארטו: אביו ר' דוד היה נמנה על עדת חסידי קאסאן, והיה רגיל ליסוע כארבע פעמים בשנה אל רבינו **הבני שלשים**, לבד ממה שנסע בעת שהיה לו איזה ענין וזנקק לעצה וברכה, ובכל פעם נפקד בדבר ישועה ורחמים.

פעם אחת אירע לו מקרה חמור, סמוך לביתו נמצא מוטל גוי הרוג, והאספסוף כדרם העלילו כי ר' דוד הרגו בזדון, ועוד הגדילו לעשות גוי אחד שהעיד כי הוא ראה את בנו הילד חיים יצחק (שהיה אז אבן חמש) אווז אבן בידו ויש להניח כי אביו נטל את האבן מידו וידה בגוי והרגו.

בצר לו נסע ר' דוד עם בנו הקטן תיכף לקאסאן וסיפר לרבינו את כל הענין. רבינו הניח את ראשו בין ברכיו זמן ממושך וכשהגביה את ראשו קרא, דוד, קרב הנה, והניח שתי ידיו על ראשו שר' דוד וברכו בברכת כהנים, ואל הילד פנה וברכו באמרו תצליח כל ימי חייך, אח"כ אחוז ואומצו לברכיו עד שהילד היה ספוג זיעה, ובכך פטרם לשלום. הם שבו לביתם והוזמנו למשפט, כאשר הופיעו למשפט הכיר ר' דוד כי השופט הנו רשע שונא ישראל מובהק וע"כ אחוז פחד וחשש מאוד לגורלו, מה עוד שהובאו עדים נוספים שהעידו ג"כ כי אכן החזיק הילד אבן בידו ובדאי אח"כ פגעו בגוי עד שמת. אולם להפתעתם הפך השופט את עורו וכאשר סימנו העדים לומר דברם פנה אליהם בשאלה. האם בעיניכם ראיתם את האישי פוגע בהרוג הרי לא ראיתם אלא שהילד החזיק אבן בידו ומה בכך, ועל סמך זה זיכה אותם ויצאו בשלום. היה זה נס גלוי בפרט בימים ההם ששמעט לא קרה שיחודי יצא זכאי בדיניהם.

סיפר אדמו"ר הר"צ מו"ה פנחס שלום הלוי ר"ב מקאסאן זצ"ל: בהיות רבינו הבני שלשים רב בעיר ניר מאדע, אירע מקרה מבני הקהילה נסע לרגל עסקיו לגליציה, ומאחר שלא היה סיפק בידו לחזור לביתו לפני יום כפור נסע אל הר"ק ר' **משה מראזודא** (בן הר"ק ר' אליעזר מדיקוב וחזן היטב כל סניטקאן) בביל יו"כ אחר תפילת כל נדרי נכנס הר"ק לחדרו ואילו הוא נשאר עוד בביהמ"ד. כעבור זמן יצא תפאום הר"ק מחדרו לביהמ"ד וביקש לדעת אם נמצא כאן בין העולם יהודי ממדינת הונגריה. מיד נגש האיש ממאדע והציג את עצמו לפני הר"ק, שאל אותו הרב מאיזה מקום אתה, ממאדע השיב האיש. הר"ק הביע שמחה וקורת רוח ואמר טוב מאד, ספר נא לי מה הוא הרב שלכם ומה טיבו, החל האיש לספר קדושת רבינו ועבודתו ככל שהשיגה בינתו, אז נענה הר"ק ואמר ביקשתי לדעת מי הוא הרב ממאדע באשר בשמים יצא כרוז לאמור: הרב ממאדע עובד את ה' במזוז ובלב (וע"ה מאדער ר' דניס דעם באשפער מיט מוז און ארצין). וראה זה פלא. אחר שנים כאשר הגיעה אל רבינו השמועה על הסתלקות הר"ק מראזודא, ז"ע עשה לו מספר, ובתוך דבריו אמר אף שלא ראיתי מעולם אבל הכרנו זה את זה היטב (נ"א שם כאב אים קיימאל נישט ציזונת מדיאבין דין אבער דעם נקענט).

סיפר מו"ה הירצקא בורגער מקליינוודרין: פעם א' בימים שבין ראש השנה ליו"כ פגע בו ידידו ר' חיים הארטמאן (מתקין חסיד קאסאן) ושאלו אם אין בדעתו ליסוע על יום כפור לקאסאן אל רבינו האור מלא, הלה השיב כי אכן יסע ונדברו ליסוע יחדיו. הם נסעו ברכבת עד העיירה טשאפא השוכנת על גבול הונגריה טשעכיא, בדרתם מן הרכבת החליטו שלא להמתיך לבואו הרכבת הנוסעת מטשאפא לסיבובת קאסאן משום שזמני הנסיעה לא היו קבועים ומסודרים, אלא יעשו את דרכם בכרכה עד מקום מרחק של חמישים קילומטר בערך. הם נגשו לשכור כרכה אולם בעלי העגלות שם הפקיעו את השער ודרשו מחיר גבוה פי שלוש מהרגיל. בינתיים התקבצו שם עוד מספר אנשים שמגומת פניהם לקאסאן וביקשו גם הם להשיג כרכה. לפתע נגש אליהם יהודי אחד בעל עגלה ושואל, מה רצונכם, ליסוע לקאסאן עלו לעגלה שלי ואוליך אתכם תיכף לקאסאן. הם נתרצו אך ביקשו לדעת את מחיר הנסיעה, לא אגבה מכם יותר מן המגיע השיב. נאותו כל החבורה ועלו לכרכה עד אספ מקום. תוך כדי נסיעה בקשו לשלם ושוב שאלו מה המחיר, והוא נענה שוב ברוח טובה, אין לכם מה לדאוג, האנשים תמחו ואחד מהם שאלו מהי סיבת נסיעתך לקאסאן בכלל, אז השיב האיש ואמר אם כבר אתם שואלים אספר לכם מעשה שהיה בדידי.

בצעירותי כאשר הגעתי לגיל הצבא והיה עלי להתייצב לגיוס, לקחני אבי ז"ל שהיה חסיד קאסאן אל הרבי ז"ל **הבני שלשים** לבקש את ברכתו לשיחורור, הרבי פקד אז עלי לאמור, בעת שתתייצב בפני ועדת הביקורת הרפואית אמור לרופא הבודק אותך כי אנכי אמרתי וצויתי שישלח אותך לחפשי, אבי היה סבור שרבי שחתם פי יחסי ידידות עם הרופא וע"כ הוא מבקש מהרופא להיטיב עמי, אולם אח"כ כאשר כבר ניצבתי מול הרופא הבתי שאלו זה מתקבל על הדעת ולכן ובשתי ולא אמרתי לרופא אלא כלום. הרופא מצא אותי כשר לעבודת הצבא והוחלט בו במקום לגייס אותי ואף נקבע לכן מועד.

כאשר שבתי לבייתי עם הבשרה ז"ל החליט אבי ליסוע תיכף ומיד שנית עמדי אל הרבי. כאשר באנו לפני הרבי, אכן נכנסנו לחדרו, פתח הרבי בגערה ואמר לי, הרי לא אמרת לרופא מה שצויתך, אבי היה נפחד מאוד ושאל את הרבי אבל עתה מה יהיה שח"ו ילקח לצבא, שוב פנה הרבי אלי ושאל, תפילין אתה מניח, השבתי הן, שאל

בינה לעתים

גורל מעלת שבתות של בין המצרים

והשמה יש לישראל עובדי השם שבתות מאירין מה שלא היה בימי המקדש, וזהו את אשר לא שבתה בכל כך בהיות בשבתותיכם בשבתכם עליה ודפח"ח עקלה"ק. היוצא לנו מזה אשר השבתות שבתוך בין המצרים המה המתקה לימי החול שמתגבר בהם הדין והגבורה ח"ו, ונודע מאמר חז"ל (שבת ק"ח א') כל המענה את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים כו' שנאמר והאכלתיך נחלת יעקב אביך, וכן נחל"ת יעקב"ב אביי"ן גימ' שבת" ויור' א', ואמר **אחי הרב ז"ל** (ראה שמעיה טובה פ' נשא) שלכן אינו במספר מכוון להורות על ה"ל שנותנין לו נחלה בלי מצרים היינו שאין לו גבול ומיצור אינו במספר מכוין, ועוד אמר אחי הג"ל ז"ל (שמעיה טובה לשבת חזון) שלכן נמי תיבה ראשונה מן ג' הפטרות דפוערענות שקורין בג' שבתות שבין המצרים **דבר"י שמע"ו חזון"י** גימ' **שבת"ת** יתיר חז, לרמוז ג"כ על ה"ל שהשבתות של בין המצרים אינם נותנים בין המצרים וגבול רק שהם חוץ למיצור אין דין בין המצרים נוהג בהם והם נחלה בלי מצרים והבן. (מור מלא)

בספ"ה **מאור ושמש** ברמזי בין המצרים טעם נפלא על זה, וזה דבריו, מה שאומרים הקדושי עליונים שבתות שבין המצרים גבוהים עד למאד, נראה לי מפני שששת ימי החול של בין המצרים הם נמוכים מאד והם בקטנות עד למאד, וידוע שבשבת קודש הוא עליות עולמות ויש עליה לכל ששת ימי החול, ממילא יובן ששבתות של בין המצרים הם גבוהים לפי שיש עליה לכל הדברים שהיה בקטנות עד למאד ונתעלה עד למעלה למעלה, משא"כ בשבתות של כל ימי השנה שאין ששת ימי החול קטנים ונמוכים למאד ממילא אין עליה גדולה כשבתות שבין המצרים שנתעלו כל הדברים שהיו מטה מטה בעומק התהום למעלה בקדושה עקלה"ק.

וכשר כתב רבינו הר"ק **מקאמאראנא זצ"ל** בסוף ספר נוצר חסד ודבר נחמד שמעתי מושם הגאון הק' מוה"ר **אריה ליבוש מלאנצוט זצ"ל**, כל ימי השמה והגלות וההשכחות תשבות בבהירות של שבת את אשר לא שבתה בשבתותיכם בשבתכם עליה, מה שלא היה לכנסת ישראל שבתות מאירין ובהירין בימי שלוח בארץ הקדושה בזמן המקדש כי בזמן הגלות